

N:o 4.

Af herr **Åkerman**, angående skrifvelse till Konungen i fråga om flottningsstadgans ändring för nyttiggörande af rensnings- och affallsvirke i de norrländska skogarne.

I sitt underdåniga betänkande af den 9 september 1899 har den förutredning angående lämpliga åtgärder för främjande af den enskilda skogshushållningen af Kongl. Maj:t den 6 oktober 1896 förordnade komité uppskattat Sveriges årliga virkesförbrukning vid tiden för komiténs verksamhet till:

husbehovsvirke	15,853,000 kbm.
exportvirke	6,130,000 »
bergsbruksvirke	5,687,000 »
pappersmassevirke	1,419,000 »

Men dessutom anser samma komité, att det i våra skogar, dels till följd af sjelfgallring, dels såsom affall vid afverkningarne och dels därför att, särskildt i de nordligare delarne af landet, mycket virke ej uppnår användbara dimensioner, årligen förfäres omkring 5,176,000 kbm. virke, hvaraf 4,249,000 kbm. endast inom Norrland och Dalarne.

Den årliga virkesåtgången för vår jernhandtering kan uppskattas till ungefär 5,200,000 kbm.; men deraf fås åtminstone 1,200,000 kbm. dels såsom affall från sågverken (bakar och ribb) samt dels såsom gallringsvirke inom bergslagsskogarne, och till fyllande af den svenska jernhandterings nuvarande ytterligare behof af virke skulle således ej erfordras mera, än som godt och väl borde kunna täckas med det virke, som inom Norrlands och Dalarnes skogar på ofvannämnda sätt förfäres.

Besinnas vidare att i skogen kvarlemnadt affall ej blott icke blir till ringaste gagn utan tvärt om medför högst betydlig skada genom att verka dels hindrande för återväxten och dels befordrande af skadeinsekters tillkomst,

så bör det för en hvar vara lätt att inse, af hvilken synnerligen stor nationalekonomisk betydelse det skulle vara, om ifrågavarande nu icke blott gagnlöst utan äfven till skogens stora skada förfarna virke kunde komma att till kolning nyttiggöras. Till fullo kan till följd af fraktningskostnaderna detta önskemål visserligen aldrig uppnås, men genom virkets flottning och förkolning i ugnar, anlagda vid platser der jernväg korsar norrländska elfvar, borde dock mycket i denna väg kunna åstadkommas. Härför erfordras emellertid bland annat, att virket skall kunna få flottas utan föregående barkning, ty denna operation är i förhållande till ifrågavarande virkes värde allt för kostsam för att låta sig verkställa. Skall det enda fraktningsätt, som för nyttiggörande af de norrländska skogarnes rensnings- och affallsvirke af ekonomiska skäl är i stort utförbart, kunna möjliggöras, är det derfor nödvändigt, att ändring göres i flottningsstadgan af den 30 december 1880. I sin § 20 föreskrifver nemligen den samma: »Allt virke, som i allmän flottled framflottas, skall, innan det i vattendraget utlägges, hafva undergått afbarkning, der ej Konungens befallningshafvande med afseende å beskaffenheten af vattendraget och det fiske, som derstädes idkas, samt öfriga förhållanden, som kunna på frågan inverka, funnit skäligt att för hela flottleden eller viss del deraf tillåta flottning af obarkadt virke vare sig af alla eller visst slag». Genom Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse af den 2 oktober 1885 göres visserligen »inom Dalelfvens och öfriga norr derom belägna vattendrags flodområden, med undantag af gränsloderna mot Finland» undantag för »granvirke», »som må i allmän flottled framflottas utan att förut hafva undergått afbarkning, så framt icke Konungens befallningshafvande med afseende å beskaffenheten af vattendraget, de stränder, som omgifva det samma, och det fiske, som derstädes idkas, äfvensom öfriga förhållanden, som kunna på frågan inverka, finner skäligt att för hela flottleden eller viss del deraf förordna, att virket skall, innan det i vattendraget utlägges, hafva undergått afbarkning». Men då Sveriges barrskogar i stort sedt till ungefär 70 procent utgöres af tall- och blott till ungefär 30 procent af granskog, så lemna det för granen gjorda undantaget ej tillräcklig hjälp, utan om flottning af rensnings- och affallsvirke i någon större omfattning skall blifva möjlig, erfordras äfven för tallen allmän rätt till dess flottning i obarkadt skick.

På grund häraf och med anledning af frågans stora nationalekonomiska betydelse tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen behagade i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t, för möjliggörande af att jernhandteringen må kunna draga behörigt gagn af den oerhörda mängd virke, som i de norrländska skogarne nu förfares, månne täckas taga under öfvervägande, huru vida

ej skäl förefinnes att vidtaga ändring i nu gällande flottningstadga samt möjligen äfven andra åtgärder, till hvilka en blifvande utredning kan gifva anledning.

Stockholm den 21 januari 1902.

Rich. Åkerman.
